

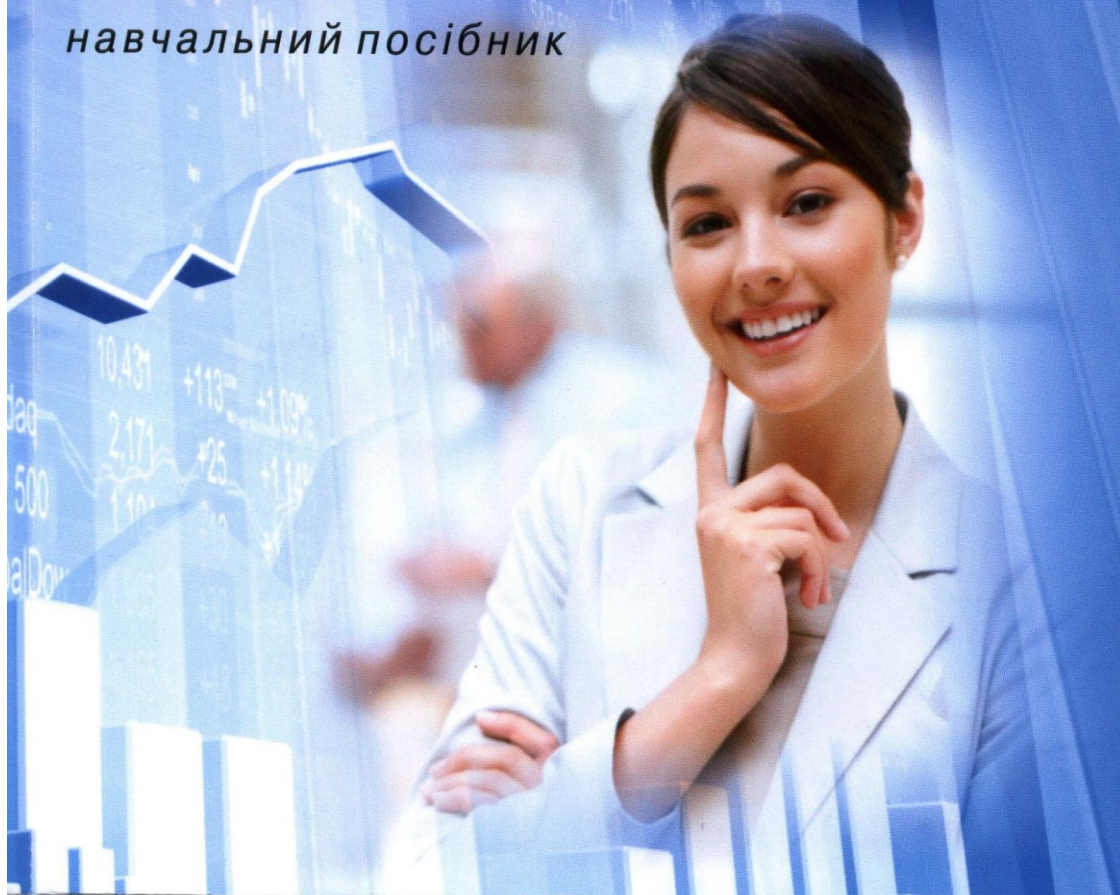
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Кліменко О. М.
Мащенко М. А.

ІНВАЙРОНМЕНТАЛЬНА ЕКОНОМІКА

навчальний посібник

УДК 330.133(075)

ББК 65.01я7

К 49

Рецензенти: докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії Харківської національної академії міського господарства імені О. М. Бекетова *Решетило В. П.*; канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії Харківського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) *Карпова І. В.*

Рекомендовано до видання рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Протокол № 9 від 30.03.2015 р.

Авторський колектив: канд. екон. наук, доцент Кліменко О. М. – теми 1, 2, 7, 8; канд. екон. наук, доцент Мащенко М. А. – теми 3 – 6.

Кліменко О. М.

К 49 Інвайронментальна економіка : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030501 "Економічна теорія" / О. М. Кліменко, М. А. Мащенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 176 с. (Укр. мов.)
ISBN 978-966-676-598-0

Подано курс інвайронментальної економіки, в якому розглядаються взаємозв'язки між екосистемами, соціальними спільнотами й економічними системами, а також умови, що забезпечують стійкий стан і прогресивний розвиток усіх трьох систем.

Навчальний посібник допоможе майбутнім економістам сформувати екологічно орієнтований світогляд, що є необхідним для прийняття рішень і здійснення господарської діяльності згідно з принципами сталого розвитку в економічних суспільствах України та інших країн світу.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030501 "Економічна теорія".

УДК 330.133(075)

ББК 65.01я7

ISBN 978-966-676-598-0

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2015
© Кліменко О. М.,
Мащенко М. А., 2015

Зміст

Вступ.....	3
Тема 1. Предмет і метод інвайронментальної економіки	7
1.1. Визначення інвайронментальної економіки	7
1.2. Природні фактори в економічній системі	13
1.3. Екологічна рівновага	18
Тема 2. Екологічна стабільність і концепція сталого розвитку	28
2.1. Екологічна стабільність	28
2.2. Екологізація економіки.....	32
2.3. Неокласичний підхід громадського передбачення.....	39
Тема 3. Еколого-економічні показники	46
3.1. Економічний інструментарій.....	47
3.2. Форми еколого-економічних інструментів	51
3.3. Принципи формування і механізми дії еколого-економічних інструментів.....	53
Тема 4. Визначення економічної оцінки природних факторів.....	62
4.1. Оцінка природних факторів.....	63
4.2. Методи економічної оцінки природних ресурсів	66
4.3. Методи оцінки змін стану середовища.....	70
Тема 5. Оцінка економічного збитку від порушення середовища	82
5.1. Визначення економічного збитку від порушення довкілля	82
5.2. Методи оцінки збитку від порушення довкілля	85
5.3. Екологічна ціна економічних благ	93
Тема 6. Економіко-екологічне регулювання економічних систем.....	101
6.1. Екологічне регулювання економіки регіонів	101
6.2. Макроекономічне регулювання природних факторів.....	105
6.3. Екологічний менеджмент.....	107
Тема 7. Інвайронментальна агресія.....	117
7.1. Політичні конфлікти щодо інвайронментальної агресії	117
7.2. Основні групи екологічних конфліктів.....	122
7.3. Міжнародні екологічні конфлікти.....	128
7.4. Стратегія боротьби з глобальним забрудненням довкілля.....	133
Тема 8. Концепція платного природокористування	143
8.1. Основи платного природокористування.....	143
8.2. Система оплати за використання природних ресурсів.....	149
8.3. Платежі за порушення природного середовища	155
Глосарій.....	165
Література	171